

Bøker om sorg

Dette er noe av det som finnes av skjønnlitterære bøker om sorg for barn og unge.

TEKST:

Arne Olav L. Hageberg

PUBLISERT 1. januar 2007

Bjørlo, Geirdis Kort til ein engel

Når dei andre i klassen spør om å få lage farsdagskort, svarar læraren at dei som ikkje har far, kan lage kort til ein onkel eller ein bestefar. Oskar veit at dette seier læraren berre til han, for far til Oskar er engel.

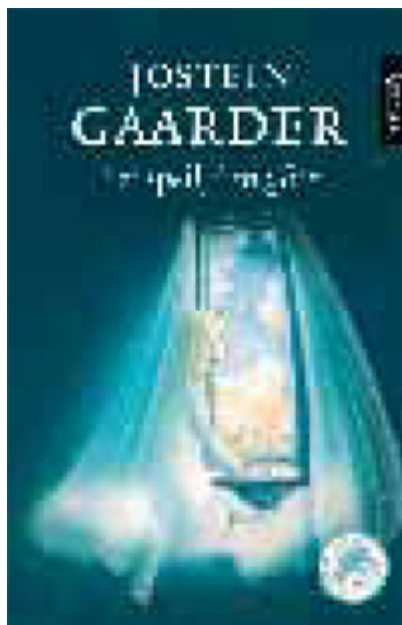
Bjørlykke, Oskar Stein Kom til Dammen

Ei forteljing om nabogutane Olvar og «eg», som levde under siste verdskrig. Kva kan ein seksåring forstå av store og vanskelege ting som død og krig? Framfor alt ei god barndomsskildring.

Dunér, Anna Regnbuevær

Mariann fikk tvillingsøsken, men en av dem døde like etter fødselen, og hun tenker på det hele tiden. Hun er glad for lillebroren, men savner samtidig lillesøsteren sin. Veldig glad og veldig lei seg på samme tid; det er det Mariann kaller regnbuevær. For større barn.

Gaarder, Jostein I et speil, i en gate

Cecilie blir syk og dør til slutt. På sykeleiet skriver hun ned tankene sine i den kinesiske notisboken hun har fått av en lege på sykehuset. Så får hun besøk av engelen Ariel. Samtalen mellom de to utvikler seg til et sjeldent møte mellom himmel og jord.

Gaarder, Jostein Appelsinpiken

Georg er 15 år. En dag får han et brev fra faren, som døde da Georg var fire. Sammen visker de to ut grensene mellom fortid og nåtid og prøver å besvare det store spørsmålet: Hvis Georg kunne velge mellom å bli født (i visshet om hvor fabelaktig livet kan være) eller ikke (med kunnskap om hvor kort livet er, og hvor vondt det gjør å tenke på alt man må forlate), ville han da likevel velge livet?

Gaarder, Jostein Froskeslottet

Fortellingen om Kristoffer og hans eventyrlige opplevelser i landet på den andre siden av luften. En bok om undring, sorg og savn.

Gulliksen, Geir Hannu, Hannu

Fortellingen om et søskenpar, sett gjennom lillebrors øyne. En dag tar lillebror mot til seg og blir med Hannu inn i skogen. De kommer til slutt til en hule i fjellet. Lillebroren vil ikke følge med på ferden inn i et stadig tettere mørke. Han overvinner sin egen redsel og velger å forlate Hannu og gå alene ut igjen, mot lyset. Broren har gitt ham den nødvendige styrken: «Han hjalp meg, selv om han ikke kunne hjelpe seg selv.»

Gulliksen, Geir Kanskje, kanskje ikke

Ti år gamle Pia blir syk og dør. Men da foreldrene og lillebroren Martin kommer hjem fra sykehuset, sitter hun på husken sin i hagen. Pia prøver seg frem i sin nye tilværelse og finner etter hvert ut at hun har en oppgave før hun forsvinner for godt.

Kaldhol, Marit Farvel Rune

Sara leker ved dammen sammen med jevnaldringen Rune. Rune drunker og hovedtemaet i boka er det Sara opplever rundt dette, hennes sorg, spørsmålene hun stiller om døden, og hvordan hun klarer å leve videre.

Lian, Torun Bare skyer beveger stjernene

Da lillebror Pitten dør, stenger Maria (11 år) seg inne i seg selv. Moren sørger seg syk og må reise bort en periode. Maria savner henne og tenker den skumle tanken at moren kanskje hadde syntes det var bedre om det var henne som døde. Heldigvis treffer Maria den ukompliserte, livsglade og sjarmerende gutten Jacob, som langsomt får henne ut av skallet.

Karin Kinge Lindboe Stella

Da Stella blir alvorlig syk, raser alt for venninnen Benny. Men hun kan ikke gi opp. Ikke når det gjelder Stella. Livet blir en utfordring for dem begge, men vi får også være med på de to jentenes tøffe humor og dype livsglede. For ungdom.

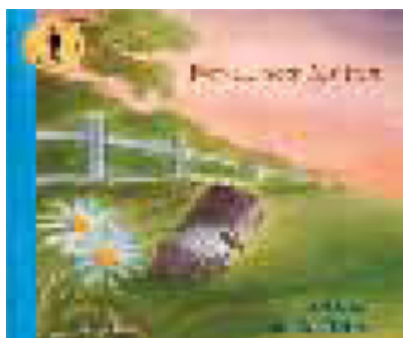
Lindgren, Astrid Brødrene Løvehjerte

Etter sitt korte liv på jorden blir brødrene Karl og Jonatan Løve gjenforent i landet Nangijala. Nå skal de bare være lykkelige. Men også her finnes det ondskap, viser det seg. De tar opp striden mot den onde ridderen og dragen Katla og blir de modige Brødrene Løvehjerte.

Mellonie, Brian Begynnelser og avslutninger med livet imellom

Bokas budskap kan sammenfattes i følgende sitat: «Det er en begynnelse og en avslutning for alt som lever. Imellom er livet.» For barn fra 5–6 år og oppover.

Nilsson, Ulf Farvel, herr Muffin

Herr Muffin er et marsvin på 7 år. Livet hans nærmer seg slutten, og han filosoferer rundt de gode tingene han har opplevd. Til slutt dør han. Herr Muffin eies av et ei jente som meddeler seg gjennom brevene hun legger i postkassen hans. Kåret til Årets beste barnebok i Sverige i 2002.

Nyquist, Arild Sorg er en pike

Fortelleren, en pike som heter Lillen. Hun bor i et rart hus, som ellers er befolket av en gråhvit mor, en fraværende far, onkel Hans som har mistet den ene armen i krigen, Dante, og piken Sorg.

Park, Barbara Mick Harte har vært her

12 åringen Mick omkommer i en trafikkulykke. Boka skildrer hvordan hans ett år eldre søster Phoebe opplever tiden etter katastrofen. Hvordan takle sorgen, foreldrenes fortvilelse og omgivelsenes reaksjoner? For lesere fra fjerde til femte klasse og ut ungdomsskolen.

Runvik, Margaretha Pappa ville ikke leve

Per var fem og et halvt år da pappa døde. Alt er som det pleier – men allikevel helt annerledes. Mange tanker farer gjennom hodet hans, og mange spørsmål krever sine svar.

Rygg, Eli Hvor gammel blir en bølge?

Benjamin (9) får uhelbredelig kreft. Fortellingen handler om hans egne, foreldrenes og omgivelsenes reaksjoner på dette. Historien tar oss med fra like før Benjamin blir syk, gjennom sykdommens og medisinenes nedbrytning, og helt frem til han dør stille hjemme.

Sandemose, Iben Englepels

Katten er død, og den lille piken sørger og er både sint og lei seg. På kirkegården treffer hun en underlig liten dame, og også en skadet engel som hun må pleie og helbrede. Som takk tar engelen henne med en tur til himmelen, hvor hun får hilse på katten sin. Deretter kan livet gå videre.

Seiness, Cecilie N. Mor

Sommaren 2001 miste forfatteren mor si. Ho døydde av kreft 52 år gammel. Seiness gjev ei nær og gripande skildring av det å følgja mor si gjennom kreftsjukdommen og fram til slutten på livet. Passar godt for ungdom som har mist foreldre etter langvarig sjukdom.

Schössow, Peter Skal det være sånn?! Historien om Elvis

En liten jente går med trampende skritt inn i en park. Hun haster av gårde mens hun roper: «Skal det være sånn?!». Alle legger merke til henne, men ingen våger å ta

kontakt. Hvorfor er hun så sint? En rørende og morsom bok om jentungen som har en død fugl i veska.

Stalfelt, Pernilla Dødenboka

En bok for den som skal snakke med barnehagebarn eller de minste barna på barnetrinnet om døden. Naivistiske tegninger og kort tekst. Forfatteren tar opp døden fra et barneperspektiv og fantaserer rundt hva som skjer når noen dør.

Stokke, Linn Trollet Trym og den hemmelige fargen

Ill.: Peter Schössow. Fra boka Skal det være sånn??!

Trym bor sammen med Trollpappa og de andre trollene i Trollfjellet. En dag blir Trollpappa dødssyk. Før han dør, gir han Trym en gave. Gaven er forbudt i Trollfjellet, og må holdes skjult. Men den blir oppdaget, og Trym tvinges på flukt, på en reise i følelsenes landskap.

Vinje, Kari Pelle og de to hanskene

Pelle har sorg, han har mistet lillesøsteren sin. En morgen lå hun i senga si og var død. Boka forteller hvordan Pelle kommer seg igjennom vanskelige dager og blir glad igjen. Ja, for det er lov å være glad selv om man har mistet lillesøsteren sin.

Aakeson, Kim Fupz Og så ble farfar er et spøkelse

Esbens hadde en farfar. En dag hadde han ham ikke mer, for Farfar døde. Esbens mor sa at Farfar var blitt en engel. Esbens far sa at Farfar var blitt til jord. Men ingen av delene stemte, for en natt satt plutselig Farfar på Esbens kommode og stirret ut i mørket.

Aasmundtveit, Anne Kristin Gule roser til pappa

Boka handler om lille Fredrik som mister faren i sykdom. Sterkt og gjenkjennelig om sorgen, smerten og håpet både for små og store lesere. Fortellingen tar på alvor og bekrefter barnets undring, samtidig som den lar være å svare der det ikke finnes noe godt svar.

Aasmundtveit, Anne Kristin Barnet og treet

Morfar er død. Barnet betror seg til treet i hagen om det triste som har hendt i huset, og det gamle treet svarer. Vi får høre om dagen da morfar dør, begravelsen, at morfar skal kremeres og om bisettelsen.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 44, nummer 1, 2007, side

TEKST:

Arne Olav L. Hageberg, Journalist og nettansvarleg i Psykologtidsskriftet